

**PROJEKT MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO DLA CZĘŚCI MIASTA RYBNIKA OBEJMUJĄCEJ PIĘĆ
OBSZARÓW W REJONIE ULIC KOMUNALNEJ, BŁĘKITNEJ, PRZEJAZDOWEJ,
CHWAŁOWICKIEJ I PROSTEJ
(MPZP 54-13)**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

2021, luty

SPIS TREŚCI

I.	Wprowadzenie	2
I. 1.	Podstawa prawna, przedmiot i cel prognozy.....	2
I. 2.	Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami	5
I. 3.	Metodyka	7
II.	Ocena aktualnego stanu środowiska na terenach objętych projektem oraz na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	9
II. 1.	Budowa geologiczna i złoża kopalin	9
II. 2.	Rzeźba terenu	10
II. 3.	Gleby	10
II. 4.	Wody	11
II. 5.	Klimat i stan sanitarny atmosfery	13
II. 6.	Biosfera i krajobraz	14
II.7.	Klimat akustyczny	15
III.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie prawnej na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody	16
IV.	Ocena projektu planu w aspekcie uwzględnienia celów ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym	18
V.	Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów	21
VI.	Potencjalne zmiany środowiska w wyniku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	22
VII.	Przewidywane oddziaływania na środowisko	23
VII. 1.	Warunki zdrowotne i bezpieczeństwo ludności	23
VII. 2.	Zwierzęta i rośliny oraz różnorodność biologiczną.....	25
VII. 3.	Wody powierzchniowe i podziemne	25
VII. 4.	Klimat i powietrze atmosferyczne	26
VII. 5.	Powierzchnia ziemi i zasoby naturalne	27
VII. 6.	Krajobraz i zabytki	28
VII. 7.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	28
VIII.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	29
IX.	Proponowane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu	30
X.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	31

SPIS TABEL

1	Obszary objęte projektem planu	2
2	Przeznaczenie terenów objętych projektem planu miejscowego wraz z podstawowymi wskaźnikami wpływającymi na skalę możliwej presji na środowisko	6
3	Zestawienie złóż kopalin występujących w granicach planu, ujętych w „Bilansie zasobów kopalin w Polsce wg stanu na 31.XII.2018 r.” (PIG PIB, Warszawa 2019).....	10
4	Zestawienie celów ochrony środowiska zawartych w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz ocena zgodności rozwiązań projektowanego dokumentu ze wskazanymi celami, mającymi znaczenie dla projektowanego dokumentu oraz sposób ich uwzględnienia w projekcie planu.....	18

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Prognoza oddziaływania na środowisko – mapa w skali 1:2500

I. WPROWADZENIE

I. 1. PODSTAWA PRAWNA, PRZEDMIOT I CEL PROGNOZY

Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko (zwanej dalej „prognozą”) jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej pięć obszarów w rejonie ulic Komunalnej, Błękitnej, Przejazdowej, Chwałowickiej i Prostej (MPZP 54-13) (zwany dalej „planem”). Plan składa się z 5 obszarów położonych w południowo-wschodniej części miasta (tab.1).

Tab. 1. Obszary objęte projektem planu

Lp	Symbol terenu	Lokalizacja	Powierzchnia (ha)
1	54-13_1	Kłokocin, ul. Komunalna	36.94
2	54-13_2	Boguszowice Stare, ul. Błękitna	9.32
3	54-13_3	Boguszowice Stare, ul. Przejazdowa	11.62
4	54-13_4	Meksyk, ul. Chwałowicka	42.31
5	54-13_5	Ligota – Ligocka Kuźnia, ul. Prosta	28.77

Położenie obszarów objętych projektem planu miejscowego w granicach Rybnika

Projekt ten został sporządzony w związku z Uchwałą Nr 731/XLVII/2018 Rady Miasta Rybnika z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika (MPZP 54).

Projekt dokumentu został sporządzony na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073, z późn. zm.). Plan, zgodnie z art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405, z późn. zm.), należy do dokumentów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko - postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji dokumentu. Postępowanie to obejmuje w szczególności: (1) uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie, (2) sporządzenie prognozy, (3) uzyskanie wymaganych opinii, (4) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Zasady i cel sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko reguluje rozdział 2 w dziale IV ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku [...] (Prognoza oddziaływania na środowisko). Bezpośrednią podstawę prawną sporządzenia prognozy stanowi art. 51 ust. 1 cyt. ustawy. Celem prognozy jest w szczególności, zgodnie z art. 51 ust. 1 i 2 przywołanej ustawy:

- ocena istniejącego stanu środowiska oraz określenie potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektu planu;
- określenie problemów i celów środowiska istotnych z punktu widzenia projektu planu;
- określenie przewidywanych znaczących oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów oraz na środowisko: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów;
- przedstawienie (przy wzięciu pod uwagę cele i geograficzny zasięg projektu dokumentu, a także cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów) rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie dokumentu (wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opisem metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru) albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych (ze wskazaniem napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy);
- określenie proponowanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Zgodnie z art. 53 w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 i art. 58 ust. 1 pkt 2 uooś, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach (pismo WOOŚ.411.95.2018.PB z dnia 5 czerwca 2018 r.) oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Rybniku (pismo ONS-ZNS.522.15.2018 z dnia 24 maja 2018 r.).

Podczas prac nad dokumentacją oparto się o przepisy zawarte w innych ustawach, wraz z powiązanymi aktami wykonawczymi, w szczególności uwzględniając ustawy: Prawo ochrony środowiska, Prawo wodne, Prawo geologiczne i górnicze, o ochronie przyrody, o lasach,

o odpadach, o ochronie gruntów rolnych i leśnych. W trakcie prac dokonano wizji terenu oraz przeanalizowano powiązane z przedmiotem prognozy dokumenty i opracowania oraz zebrane materiały, w szczególności uwzględniono:

- Baza danych MIDAS, prowadzona przez Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>
- Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2017 r. Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2018;
- Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych lokalnego zbiornika wód podziemnych Rybnik dawnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 345 – Rybnik” (Piotrowska i zespół, 2015)
- Informacja o stanie środowiska w 2018 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. <http://www.katowice.pios.gov.pl/>;
- Mapa Akustyczna Miasta Rybnika, BMT ARGOS Sp. z o.o., Gdańsk 2011;
- Mapa zagrożenia powodziowego wraz z głębokością wody – obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Warszawa 2013.
- Mikołajów J., Sadurski A. Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Warszawa 2017
- Opracowanie ekofizjograficzne podst. dla miasta Rybnika, Biuro Rozwoju Regionu Sp. z o.o., Katowice 2014
- Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego, Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice, sierpień 2015;
- Ortofotomapa - (nalot z 2017 r.), Centralny Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Warszawie.
- Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A. (red.) 2007. Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice;
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Rybnika, Atmoterm S.A., Opole 2015;
- Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji” (uchwała Nr V/47/5/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 grudnia 2017 r.);
- Program ochrony środowiska dla miasta Rybnika – aktualizacja, Ekokonsulting Agnieszka Miler-Jańczyk, Bielsko-Biała, 2011;
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Rybnika, Atmoterm S.A., Opole 2013;
- Uchwała Nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+

I. 2. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Zawartość i główne cele projektu planu

Cel, zasady i tryb sporządzenia planu oraz zakres dokumentu określa ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587), a także przepisy odrębne odnoszące się do obszaru objętego planem.

Ustalenia planu sporządza się w nawiązaniu do polityki przestrzennej gminy wyrażonej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika (uchwała Nr 370/XXIII/2016 Rady Miasta Rybnika z dnia 30 czerwca 2016 r.), z którym plan miejscowy musi być zgodny i nie może naruszać jego ustaleń.

Głównym zadaniem planu jest stworzenie warunków kontrolowanego rozwoju terenów zurbanizowanych w nawiązaniu do otoczenia, przy uwzględnieniu ochrony zidentyfikowanych zasobów środowiska oraz wartości przyrodniczych, kulturowych czy krajobrazowych, w szczególności poprzez ustalenie zasad możliwych przekształceń istniejącej struktury funkcjonalnej i przestrzennej, w tym ustalenie linii rozgraniczających poszczególne tereny o różnym przeznaczeniu oraz określenie nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu terenu i w kształtowaniu zabudowy.

Treść uchwały (projektu planu) jest zawarta w 4 rozdziałach: 1 – przepisy ogólne, 2 – ustalenia dotyczące wszystkich obszarów objętych planem, 3 – ustalenia dotyczące terenów, 4 – przepisy końcowe.

Ustalenia obowiązujące w całym obszarze planu obejmują:

- 1) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- 2) zasady ochrony środowiska i przyrody;
- 3) granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów oraz terenów górniczych;
- 4) szczegółowe zasady scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym;
- 5) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji;
- 6) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej;
- 7) stawki procentowe.

Ustalenia dotyczące terenów (dla poszczególnych terenów wydzielonych liniami rozgraniczającymi) obejmują: przeznaczenie terenów (podstawowe i dopuszczalne), zasady zagospodarowania, zasady kształtowania zabudowy i wskaźniki zagospodarowania terenów. W tabeli 2 przedstawiono tereny wg przeznaczenia, udział tych terenów w powierzchni całego planu oraz wybrane wskaźniki: maksymalna powierzchnia zabudowy, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

Tab. 2. Przeznaczenie terenów objętych projektem planu miejscowego wraz z podstawowymi wskaźnikami wpływającymi na skalę możliwej presji na środowisko

Symbol terenu	Podstawowe przeznaczenie terenu	Pow.	Udział	Maksymalna powierzchnia zabudowy		Pozostała część działki budowlanej		Min. udział powierzchni biologicznie czynnej	
		ha	%	%		%		%	
MN	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	66,83	51,51	30		20	50		
MU	tereny zabudowy mieszkaniowej i usług	9,43	7,27	50			20	30	
U	tereny zabudowy usługowej	15,46	11,92	70				20	10
PU	Teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej	4,46	3,44	70				20	10
ZNU	tereny zieleni nieurządzonej	9,56	7,37	10	10	80			
ZL	tereny lasów	1,86	1,44	-					
KDGP	tereny dróg publicznych	4,00	3,08	-					
KDGP/ KDZ		0,40	0,31	-					
KDG		2,00	1,54	-					
KDZ		1,59	1,22	-					
KDL		2,75	2,12	-					
KDD		7,67	5,91	-					
KDW	tereny dróg wewnętrznych	3,26	2,51	-					
ITW	teren infrastruktury technicznej	0,46	0,35	50			20	30	

Powiązania projektowanego dokumentu z innymi dokumentami

Nadrzędnym dokumentem planistycznym w stosunku do analizowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika (uchwała Nr XXIII/2016 Rady Miasta Rybnika z dnia 30 czerwca 2016 r.).

Studium jest istotnym dokumentem strategicznym służącym kształtowaniu polityki przestrzennej w mieście oraz identyfikującym wszelkie uwarunkowania wpływające na funkcjonowanie miasta głównie w aspektach przestrzennych, gospodarczych i społecznych. Zgodnie

z art. 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium sporządza się przy uwzględnieniu zasad i ustaleń określonych w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju (Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r., M.P. z 2012, poz. 252), strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa (Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”, Uchwała IV/38/2/2013 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 1 lipca 2013 r.; Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, przyjęty przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r., (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016r., poz. 4619) oraz strategii rozwoju gminy (Strategia Zintegrowanego Rozwoju Miasta Rybnika na lata 2014-2020), przyjęta zarządzeniem Nr 334/2014 Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 9 lipca 2014 r.

Ustawowy wymóg zachowania zgodności planu miejscowego z ustaleniami studium i nienaruszanie przyjętych w nim kierunków zagospodarowania przestrzennego jest ważnym elementem kształtowania ciągłości planistycznej. Zachowanie zgodności ze studium i nienaruszanie jego ustaleń oznacza w szczególności przyjęcie takich rozwiązań planistycznych, które wpiszą się w ogólną politykę przestrzenną gminy i zagwarantują możliwość jej kontynuowania. Przyjęte w studium kierunki przeznaczenia terenów, stanowią element docelowy i perspektywiczny. Wykorzystanie nowych kierunków przeznaczenia terenu powinno być uzależnione od innych uwarunkowań odnoszących się m.in. do:

- szczegółowej (miejscowej) oceny lokalnych warunków ekofizjograficznych, zwłaszcza związanych z zagrożeniami powodzią, utrzymaniem ciągłości ekologicznej dolin cieków oraz ochroną innych cennych przyrodniczo terenów;
- kontrolowanego rozwoju w oparciu o możliwości uzbrojenia terenów i obsługi komunikacyjnej - rozwijanie terenów zurbanizowanych w nawiązaniu do istniejących skupisk zabudowy, bez rozpraszania nowej zabudowy co wymaga zwiększenia nakładów na rozbudowę infrastruktury;
- uzyskania stosownych zgód na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

Istotnym dokumentem powiązany z projektem planu miejscowego jest również aktualne opracowanie ekofizjograficzne (2014 r.). Opracowanie to zawiera diagnozę stanu środowiska. Uwarunkowania wynikające z potrzeb ochrony środowiska zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym, zasadniczo potwierdzają problemy i zagadnienia ujawnione w przyjętym dokumencie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta.

Podstawowym zadaniem opracowania ekofizjograficznego jest zebranie najistotniejszych uwarunkowań formalnych i przestrzennych na potrzeby zidentyfikowania przydatności obszaru dla różnych rodzajów użytkowania i form zagospodarowania w kontekście warunków środowiskowych. Rozpoznanie stanu i funkcjonowania środowiska pozwoliło na określenie zasobów środowiska, przyrody i krajobrazu oraz potrzeb związanych z ochroną poszczególnych elementów środowiska a także zidentyfikowanie zagrożeń i uciążliwości wpływających na ocenę warunków do rozwoju urbanizacyjnego obszaru.

I.3. METODYKA

W trakcie prac nad prognozą zebrano i przeanalizowano materiały archiwalne, przeprowadzono niezbędne prace terenowe, przeanalizowano opracowanie ekofizjograficzne i materiały zebrane dla potrzeb tego opracowania. Dokonano identyfikacji obszarów, których zagospodarowanie może ulec zmianie w następstwie realizacji nowych ustaleń planu.

Zidentyfikowano możliwe skutki wynikające ze zmiany zagospodarowania terenu, określono i oceniono wpływ tych zmian, przeanalizowano wpływy otoczenia na obszar objęty projektem oraz wpływ ocenianych zmian na obszary sąsiednie. Określono niezbędne zalecenia minimalizujące wpływy negatywne.

Prognoza obejmuje syntetyczny opis i ocenę stanu środowiska w podziale na jego podstawowe elementy. Odnosi się też do możliwych zmian w środowisku w przypadku nieprzyjęcia ocenianego dokumentu. W części prognostycznej opracowania zawarto ocenę projektowanych ustaleń planu z punktu widzenia ochrony i kształtowania środowiska, sporządzoną z zastosowaniem analizy przestrzennej wspomaganej technikami GIS. Do prezentacji wyników prac posłużono się metodami opisowymi i graficznymi. Na podstawie diagnozy stanu środowiska i uwarunkowań planistycznych dokonano również syntetycznej oceny wpływu projektu planu na środowisko, uwzględniając wagę oraz rodzaj skutków dla środowiska. Oddziaływanie może być bezpośrednie, pośrednie, wtórne lub skumulowane. Skutki oddziaływania mogą być zarówno negatywne jak i pozytywne oraz stałe lub chwilowe.

W ocenie wpływu na poszczególne komponenty środowiska wagę skutków ujęto w dwustopniowej skali:

- **nieznaczne** (wynikające ogólnie z powszechnego korzystania ze środowiska, o bardzo ograniczonym oddziaływaniu);
- **niewielkie** (wynikające ogólnie z powszechnego korzystania ze środowiska, jednak o szerszym oddziaływaniu lub w niewielkim stopniu wykraczające poza powszechne korzystanie ze środowiska, miejscowo zubażające pojedyncze lub nieliczne komponenty środowiska);

Ponadto oceniono:

- odwracalność procesów - **odwracalny, częściowo odwracalny, nieodwracalny**;
- zasięg przestrzenny - **miejscowy** (mieszczący się ogólnie w ramach konkretnej przestrzeni, miejsca, wydzielenia), **lokalny** (dotyczący skali miasta i ewentualnie najbliższego otoczenia), ponadlokalny (dotyczący skali regionalnej).

W ramach syntetycznej oceny skutków ustaleń planu na środowisko wyznaczono 3 kategorie terenów, które pokazuje załącznik kartograficzny:

- **brak skutków lub skutki nieistotne** – obszary, w przypadku których zmiana funkcji nie wpłynie istotnie na stopień zagrożenia dla środowiska;
- **skutki negatywne niewielkie** – zwiększy się presja na środowisko lub pojawią się zagrożenia dla ludzi (potencjalny stopień zagrożenia będzie niski); zasadne podjęcie dodatkowych działań, głównie w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu na wody;
- **skutki pozytywne** - obszary, w przypadku których przewiduje się zmianę przeznaczenia terenu i zasad zagospodarowania na mniej obciążające środowisko (głównie rezygnacja z zabudowy)

Przy ocenie terenów pod uwagę wzięto m.in.: wpływ ustaleń planu na walory przyrodnicze, korytarze ekologiczne i krajobraz, wpływ na wody, w tym retencyjność obszarów i zagrożenie dla użytkowych zasobów wód, a także narażenie na zagrożenia i uciążliwości (hałas, zanieczyszczenie powietrza).

II. OCENA AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA NA TERENACH OBJĘTYCH PROJEKTEM ORAZ NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

II. 1. BUDOWA GEOLOGICZNA I ZŁOŻA KOPALIN

Podłoże skalne rejonu Rybnika stanowią, zalegające na fundamencie prekambryjskim, utwory karbonu górnego, neogenu i czwartorzędu.

Górotwór karboński, w wyniku sfałdowania osadów wypełniających zapadlisko górnośląskie, pocięty jest licznymi uskokami o różnym przebiegu, głównie o osiach NNE-SSW (m. in. nasunięcie orłowskie i michałkowickie oraz niecka jejkowicka i chwałowicka). Karbon reprezentują głównie osady serii paralicznej (namur A) - warstwy gruszowskie, jakłowieckie i porębskie, wypełniające nieckę jejkowicką – strukturę ograniczoną od zachodu wychodniami karbonu produktywnego, a od wschodu nasunięciem michałkowickim. Warstwy gruszowskie budują piaskowce, łupki ilaste, mułowcowe i piaskowcowe oraz nieregularnie wykształcone pokłady węgla kamiennego. Warstwy jakłowieckie stanowią łupki ilaste, mułowcowe i piaskowcowe, piaskowce z pokładami węgla (około 30 pokładów i wkładek węgla, z czego udokumentowanych jest 9). Warstwy porębskie wykształcone są w postaci naprzemianległych łupków ilastych, mułowcowych i piaszczystych oraz piaskowców (zawierają około 50 pokładów i wkładek węgla kamiennego, z czego 26 udokumentowanych).

Utwory neogeńskie reprezentują osady mioceneskie - morskie iły margliste i piaski z serią osadów pochodzenia chemicznego (gipsy, anhydryty i sole). Powierzchnia stropowa osadów neogenu ma urozmaiconą rzeźbę, powstałą w efekcie procesów erozyjno – denudacyjnych, przy podrzednym udziale ruchów tektonicznych.

Na utworach neogeńskich zalega pokrywa zróżnicowanych osadów czwartorzędowych: na zboczach dolin i parowów - osady stokowe w postaci glin i glin pylastych, w dnach dolin - holoceneskie osady aluwialne facji korytowej (piaszczyste) i pozakorytowej (mułki, iły i torfy). Miąższość osadów czwartorzędowych jest bardzo zmienna – od niespełna metra przy wychodniach utworów starszych do ponad 100 m w obrębie rynny kopalnej doliny pra-Rudy. Najczęściej zawiera się w przedziale do 20 m.

Najstarszymi osadami czwartorzędowymi są plejstoceneskie piaski i żwiry wodnolodowcowe, sypane na przedpolu nasuwającego się lądolodu (złodowacenie odry [środkowopolskie]). Osady wodnolodowcowe przykryte są przeważnie warstwą gliny zwałowej, stanowiącej wierzchnią warstwę skalną przeważającej części wierzchowin w północnej części obszaru miasta. W tym rejonie często zalegają płyty piasków i żwirów wodnolodowcowych oraz pokrywy piasków eolicznych, nie tworzące wyraźnych wzniesień, miejscami uformowane w wydmy (wydłużone wały o nieznacznej wysokości względnej). W południowej części miasta osady wodnolodowcowe przykryte są pylastymi glinami lessopodobnymi lub lessami.

W obrębie górotworu, pod terenami objętymi planem miejscowym, położone są, w całości lub w części, następujące udokumentowane złoża kopalin:

Tab. 3. Zestawienie złóż kopalin występujących w granicach planu, ujętych w „Bilansie zasobów kopalin w Polsce wg stanu na 31.XII.2018 r.” (PIG PIB, Warszawa 2019)

Nazwa złoża	Kopalina	Stan zagospodarowania	Zasoby geologiczne bilansowe	Symbole terenów znajdujących się w obrębie złoża
Boguszowice	piaski podsadzkowe	zaniechane	125 340 tys. m ³	54-13_1, 54-13_2
Chwałowice	węgiel kamienny	zaniechane	tylko zasoby pozabilansowe	54-13_4, 54-13_5
Chwałowice 1	węgiel kamienny	eksploatowane	1 219 410 tys. t 962,95 mln m ³	54-13_2, 54-13_4, 54-13_5
Jankowice	węgiel kamienny metan	eksploatowane	773 743 tys. t 715,51 mln m ³	54-13_2, 54-13_3

II. 2. RZEŻBA TERENU

Według regionalizacji geomorfologicznej Polski Południowej M.Klimaszewskiego, obszar planu położony jest w całości na obszarze kolejnych jednostek hierarchicznych niższego rzędu strefy alpejskiej:

provincji: Kotliny Podkarpackie,

podprovincji: Kotliny Podkarpackie Zachodnie,

makroregionie: Kotliny Raciborsko-Oświęcimska,

mezo-regionie: Kotliny Oświęcimska,

regionie: Płaskowyż Rybnicki.

Powierzchnia Płaskowyżu Rybnickiego ma charakter falistej powierzchni rozczłonkowanej licznymi obniżeniami erozyjnymi. Wierzchowina Płaskowyżu wznosi się w Rybniku na wysokość ok. 280 - 290 m n.p.m. Rozczłonkowana licznymi dolinami, zachowana jest fragmentarycznie. Doliny są na ogół krótkie i cechują się znacznym nachyleniem w profilu podłużnym. Obszar Płaskowyżu jest silnie odkształcony wskutek długotrwałej eksploatacji węgla kamiennego, a wtórnie – z powodu deponowania odpadów (głównie odpadów wydobywczych) na terenach obniżonych.

Większość obszarów objętych planem znajduje się na stokach wysoczyzny lub w obrębie wyżej położonych części dolin. Tereny te cechują się łagodnym lub umiarkowanym nachyleniem na ogół nieprzekraczającym 8%. Na Obszarze 54-13_4 w Meksyku, występują miejscami stoki o dużym nachyleniu, przekraczającym 15 %.

II. 3. GLEBY

Gleby na terenie planu wytworzyły się przeważnie na podłożu piasków gliniastych. Rzadziej występuje podłoże piasków słabogliniastych, utworów lessowych lub organiczne (mułowo-torfowe).

Charakterystycznymi typami gleb na tych obszarach są gleby brunatne wyługowane i bielcowe. Uzupełniają je gleby mułowo-torfowe.

Gleby na tych terenach na ogół nie są wykorzystywane rolniczo, chociaż na obszarach 54-13_1 i 54-13_3 nieliczne pola są uprawiane. Miejscami gleby są przekształcone mechanicznie. W związku z oddziaływaniem przemysłu i górnictwa możliwe jest również chemiczne skażenia gleb. Nie jest to jednak potwierdzone badaniami prowadzonymi na tych obszarach.

II. 4. WODY

Wody podziemne

Wody podziemne w rejonie planu występują w osadach przepuszczalnych tworzących czwartorzędowe, neogeńskie i karbońskie piętra wodonośne.

Wody podziemne piętra czwartorzędowego związane są z warstwami, płatami i soczewami piaszczysto – żwirowych utworów rzecznych lub wodnolodowcowych, a także z piaskami śródmorenowymi o różnym zasięgu i miąższości. Najczęściej występuje jeden, rzadziej dwa poziomy wodonośne, nieciągłe poza dolinami. Warstwy izolujące mają charakter ciągły. Zwierciadło wody poziomów czwartorzędowych ma z reguły charakter swobodny. Poziomy wód w osadach czwartorzędu drenowane są przez cieki powierzchniowe. Wydajności pojedynczych otworów, czerpiących wodę z poziomu czwartorzędowego w rejonie planu jest mała (ok. 10 m³/h).

W osadach tworzących piętro neogeńskie nie występują wyraźne poziomy wodonośne. Wody nie mają charakteru poziomu użytkowego, również ze względu na ich bardzo wysoką mineralizację. Wody podziemne piętra karbońskiego związane są z piaskowcami stropowej części profilu warstw porębskich oraz z piaskowcami i zlepieńcami warstw jejkowickich. Zasilanie piętra karbońskiego z powierzchni terenu możliwe jest w rejonie odsłoneń piaskowców w obrębie zboczy doliny Nacyny, a także poprzez przepuszczalne osady czwartorzędu. Ze wzrostem głębokości zalegania karbońskich warstw wodonośnych rośnie mineralizacja wód i tracą one charakter użytkowy. Zasoby statyczne są zdrenowane wyrobiskami górniczymi do głębokości 400 m, lokalnie do 600 m.

Obszary: 54-13_1, 54-13_3 i 54-13_4 znajdują się w obrębie Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych nr 345 Rybnik. Wyznaczono go w obrębie czwartorzędowego piętra wodonośnego, zbudowanego w większości z osadów piaszczysto-żwirowych genezy rzecznej i rzeczno-wodnolodowcowej. Jest to zbiornik porowy o zasobach dyspozycyjnych 26500 m³/d. Zbiornik, ze względu na niewielką izolację i występujące lokalnie okna hydrogeologiczne, należy zasadniczo do struktur bardzo podatnych na zanieczyszczenia (czas migracji od 1 do 5 lat). Dla zbiornika wykonano dokumentację hydrogeologiczną („Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych lokalnego zbiornika wód podziemnych Rybnik dawnego GZWP nr 345 RYBNIK”, 2015).

W celu zapewnienia prawidłowego gospodarowania wodami na obszarze LZWP nr 345 Rybnik zaproponowano ustanowienie obszaru ochronnego o powierzchni 103,3 km², na którym obowiązywać powinny zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów i korzystania z wody. Wszystkie obszary planu, oprócz obszaru 54-13_2, znajdują się w obrębie projektowanego obszaru ochronnego. Przepis art. 95, ust.1 ustawy z dnia 11.06.2011r. Prawo geologiczne i górnicze [t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 868 wraz z późn. zm.] wymaga ujawnienia udokumentowanych wód

podziemnych w granicach projektowanych stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Państwowy monitoring wód podziemnych jest prowadzony w odniesieniu do wydzielonych Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd). Według aktualnego podziału wód podziemnych Polski obszary planu znajdują się w obrębie JCWPd nr 144 (PLGW6000144). Stan ilościowy i stan chemiczny wód jest dobry. Nie stwierdzono ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych (dobrego stanu ilościowego i dobrego stanu chemicznego).

Wody powierzchniowe

Obszary planu leżą w dorzeczu Odry (region wodny Górnej Odry), w zlewni Rudy – jej lewobrzeżnych dopływów. Obszar 54-13_4 znajduje się w zlewni Nacyny. Obszary: 54-13_5 i większość obszaru 54-13_3 położone są w zlewni Ciek Boguszowickiego. Pozostała część obszaru 54-13_3 oraz główna część obszaru 54-13_1 jest odwadniana przez Kłokocinkę. Zachodnia część obszaru 54-13_1 znajduje się z kolei w zlewni Dopływu z Gotartowic, natomiast obszar 54-13_2 jest odwadniany przez Dopływ spod Michałkowic.

Cieki odwadniające ten rejon Rybnika charakteryzują się antropogenicznymi zaburzeniami reżimu związanymi ze znacznym udziałem wód obcych w odpływie (wyrównanie wartości przepływów w ciągu roku, podwyższenie przepływów minimalnych i wzrost wartości odpływu jednostkowego). Przeważa odpływ półroczny zimowego, który stanowi 52% odpływu rocznego w zlewni Nacyny i 55% - w zlewni Rudy. W odpływie Rudy charakterystyczne jest jedno wezbranie wiosenne z maksimum w marcu. Przepływy Nacyny są bardziej wyrównane - ciek prowadzi znaczne ilości wód obcych (zwłaszcza wody dołowe), co wpływa na wzrost i wyrównanie wielkości przepływów w ciągu roku.

Na analizowanych obszarach nie występują cieki wodne - wszystkie obszary znajdują się blisko wododziału. Nie występuje zatem również zagrożenie powodziowe.

W krajowym podziale na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) do celów gospodarki wodnej obszary planu znajdują się w JCWP nr RW60006115651 (Ruda do zbiornika Rybnik bez Potoków: z Przegędzy i Kamienia).

Badania jakości wód powierzchniowych w rejonie obszaru opracowania wykonywane są w ramach monitoringu prowadzonego przez WIOŚ w Katowicach. W ramach monitoringu operacyjnego badano jakość wód Rudy w punkcie pomiarowym powyżej zbiornika Rybnik. W 2016 r. badania wykazały:

- I klasę elementów fizykochemicznych (stan bardzo dobry);
- stan chemiczny - dobry
- stan – zły.

W kolejnym roku badań potwierdzony został dobry stan chemiczny rzeki. Z kolei wody Rudy w obrębie Jeziora Rybnickiego wykazywały w 2017 r. umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego i ogólnie zły stan wód.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (D.U. 2016 poz. 1967) JCWP nr RW60006115651 została zaliczona do kategorii o charakterze naturalnym.. Dla tej zlewni istnieje zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych, do których należą osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego. Ze względu na brak możliwości technicznych

zastosowano odstępstwo polegające na wydłużeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych do 2021 r. Dla tej JCWP przewiduje się działania podstawowe: wynikające z konieczności porządkowania systemu gospodarki ściekowej oraz kontrolę użytkowników prywatnych i przedsiębiorstw. Jako działanie uzupełniające wymienia się: przegląd pozwoleń wodnoprawnych.

II. 5. KLIMAT I STAN SANITARNY ATMOSFERY

Według regionalizacji rolniczo-klimatycznej R. Gumińskiego, obszar opracowania leży na pograniczu podsudeckiej i podkarpackiej dzielnicy klimatycznej. Według regionalizacji klimatycznej Polski W. Wiszniewskiego i W. Chęłchowskiego Rybnik znajduje się w strefie przejściowej pomiędzy regionami: lubusko - dolnośląskim i karpackim. Jest to typ klimatu stosunkowo ciepły i wilgotny.

Przeciętna wielkość opadów w ciągu roku (wielolecie 1961-2000) wynosiła dla Rybnika 736 mm; ekstremalne sumy roczne kształtowały się od 509 mm do 1040 mm. Najwyższe średnie opady notuje się w lipcu 98 mm, najniższe w styczniu i lutym 39 mm. Wielkość opadu dobowego o prawdopodobieństwie wystąpienia $p=1\%$ (raz na 100 lat) wynosi ok. 90 mm, a o prawdopodobieństwie $p=50\%$ (raz na 2 lata) ok. 40 mm (Atlas hydrologiczny Polski, 1987).

Według danych Atlasu klimatu województwa śląskiego (2000) średnia roczna temperatura w Rybniku przekracza 8°C . Średnia temperatura najcieplejszego miesiąca (lipca) jest bliska 18°C , a najchłodniejszego miesiąca (stycznia) wynosi ok. -2°C .

Według danych ze śródmieścia Rybnika zdecydowanie przeważają wiatry z kierunku południowo-zachodniego (25% dni w ciągu roku). Duży udział przypada również na wiatry północno-zachodnie (18%) i południowe (17%). Najrzadziej wieją wiatry z kierunku północno-wschodniego (7%) i północnego (8%). Cisze występują przez 7% dni w roku.

Warunki topoklimatyczne są ogólnie korzystne. Wyjątek stanowi fragment obszaru 54-13_4 położony w głębokiej niecce (zagrożenie częstymi przymrozkami radiacyjno-adwekcyjnymi oraz mgłami).

Obszar planu należy do strefy aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej [PL2402] (w rozumieniu przepisów dotyczących rocznych ocen jakości powietrza).

Jak wynika z rocznych ocen jakości powietrza w województwie śląskim za 2017 r. i za lata wcześniejsze, wykonanej wg zasad określonych w art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska, ocena roczna z uwagi na ochronę zdrowia zakwalifikowała strefę aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej do klasy C, co oznacza, że poziomy stężenia przekraczają wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji. Odnotowano przekroczenia stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu. Konsekwencją zaliczenia strefy do klasy C była konieczność opracowania programu ochrony powietrza.

Według danych ze stacji pomiarowej przy ul. Borki, w 2017 r., średnie roczne stężenie pyłu zawieszonego wynosiło $51\ \mu\text{g}/\text{m}^3$ (wartość dopuszczalna - $40\ \mu\text{g}/\text{m}^3$), zaś przekroczenia dopuszczalnego poziomu stężeń 24-godzinnych występowały przez 96 dni w roku (wartość dopuszczalna 35 razy).

Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji (uchwała Nr V/47/5/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 grudnia 2017 r.) określa działania wskazane do realizacji w celu osiągnięcia standardów jakości powietrza w strefach. Wśród proponowanych

działań, w ramach katalogu dobrych praktyk, znajdują się poniższe zalecenia do realizacji w planach zagospodarowania przestrzennego:

- zwiększenie obszarów zieleni pełniących funkcję ochronną w miastach zapewniającej wymianę powietrza w obszarach gęstej zabudowy (zwiększanie powierzchni terenów zielonych w miastach służy poprawie jakości powietrza oraz pozwala na odizolowanie terenów przemysłowych i zwiększonego ruchu komunikacyjnego od terenów zamieszkałych); zapisy powinny również preferować takie gatunki roślin, które w efektywny sposób wyłapują zanieczyszczenia powietrza - są to między innymi gatunki wierzbowate, różowate, klonowate czy oliwkowe;
- opracowanie nowych lub zmiana istniejących planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów gmin, w których wstępują obszary przekroczeń, w szczególności pyłu PM₁₀ i PM_{2,5}, określające wymagania w zakresie stosowanych sposobów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe niepowodujące nadmiernej emisji zanieczyszczeń;
- uwzględnienie, w nowopowstających lub zmienianych planach zagospodarowania przestrzennego oraz na etapie wydawania decyzji o warunkach zabudowy, zachowania terenów zielonych, planowanie zabudowy pod kątem zachowania przewietrzania miast oraz zachowania określonych wymogów ochrony powietrza;
- prowadzenie polityki zagospodarowania przestrzennego uwzględniającej konieczność ochrony istniejących i wyznaczania nowych kanałów przewietrzania miast, szczególnie w miejscowościach o niekorzystnym położeniu topograficznym sprzyjającym kumulacji zanieczyszczeń.

II. 6. BIOSFERA I KRAJOBRAZ

Roślinność potencjalną („hipotetyczny stan roślinności, opisany fitosocjologicznymi jednostkami zbiorowisk roślinnych, jaki mógłby być osiągnięty na drodze naturalnej sukcesji pierwotnej lub wtórnej, gdyby oddziaływania człowieka zostały wyeliminowane) reprezentują dąbrowy acidofilne środkowoeuropejskie oraz bory mieszane sosnowo-dębowe.

Roślinność rzeczywista tych obszarów nie nawiązuje w żaden sposób do roślinności potencjalnej. Wynika to ze znacznego przekształcenia środowiska na skutek gospodarczej działalności człowieka. Powstałe w wyniku tego układy roślinności mają charakter całkowicie sztuczny.

Zbiorowiska roślinne występujące na obszarze planu cechują się na ogół niskimi lub przeciętnymi walorami przyrodniczymi. Najcenniejszymi elementami są tu fragmenty lasów i zadrzewień oraz staw.

Lasy i zadrzewienia (nie wszystkie zbiorowiska leśne są ujęte w ewidencji gruntów jako użytki „Ls”) nie są dobrze wykształcone. Powstały w wyniku sztucznych nasadzeń lub sukcesji na nieużytkowanych gruntach. Drzewostan jest przeważnie młody lub średniowiekowy. Gatunkami dominującymi są: sosna zwyczajna lub brzoza brodawkowata. Ponadto w drzewostanach występuje dąb szypułkowy, modrzew europejski oraz sporadycznie inne gatunki.

W granicach obszaru 54-13_1, przy ulicy Rybnej, znajduje się niewielki staw o powierzchni ok. 1 ha. Staw jest płytki. Nie jest obecnie wykorzystywany gospodarczo. Stanowi dogodne miejsce rozrodu płazów.

W strukturze przyrodniczej największy udział mają tereny zabudowane i zurbanizowane z zielenią ogrodów przydomowych i nieużytki porolne w różnym stadium sukcesji. Dla obszarów 54-13_1 i 54-13_3 charakterystyczne są również agrocenozy. Uzupełnienie stanowią drobne powierzchnie leśne (w obszarach 54-13_4 i 54-13_5) oraz zbiornisko wodne (obszar 54-13_1).

Faunę tych obszarów reprezentują przeważnie gatunki synantropijne, głównie ptaki, owady oraz pospolite w środowisku miejskim drobne ssaki (mysz polna, kret itp.). Z uwagi na sąsiedztwo kompleksu leśnego w północnej części obszaru 54-13_1 prawdopodobne jest również pojawianie większych ssaków zamieszkujących tereny leśne (saren, dzików, zajęcy, lisów i td.).

W rejonie planu nie występują obszary i obiekty podlegające ochronie prawnej, ani inne obszary cenne przyrodniczo. Brak jest też elementów sieci korytarzy ekologicznych rangi regionalnej czy wyższej.

II. 7. KLIMAT AKUSTYCZNY

Zagrożenie hałasem wynika w głównej mierze z jego emisji pochodzącej z układu komunikacyjnego. Emisja hałasu z innych obiektów ma mniejsze znaczenie.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 112).

Dopuszczalne równoważne poziomy dźwięku A w decybelach (dB), dla emisji pochodzącej z dróg lub linii kolejowych, wynoszą:

- 1) dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki i szpitali - 64 dB dla całej doby (wskaźnik L_{DWN}) i 59 dB dla pory nocnej (wskaźnik L_N),
- 2) dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy zagrodowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, terenów mieszkaniowo-usługowych - 68 dB dla całej doby (wskaźnik L_{DWN}) i 59 dB dla pory nocnej (wskaźnik L_N).

Zagrożenie ponadnormatywnym hałasem występuje w sąsiedztwie ulic: Chwałowickiej (obszar 54-13_4), Prostej i Żorskiej (obszar 54-13_5) oraz w sąsiedztwie będącej w budowie drogi relacji Pszczyna-Racibórz (droga wojewódzka nr 935). Zagrożenie to jest niewielkie. Może potencjalnie dotyczyć 1 linii zabudowy - położonej w strefie kilku, kilkunastu metrów od krawędzi jezdni. W przypadku bardziej wrażliwych na hałas terenów (zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki i szpitali) może miejscami sięgać do ok. 30 m.

W przypadku pozostałych obszarów zagrożenie ponadnormatywnym hałasem w praktyce nie występuje.

III. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE PRAWNEJ NA MOCY USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 O OCHRONIE PRZYRODY

Na terenie planu nie występują obszary podlegające ochronie prawnej na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Do podstawowych problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu i możliwych do regulowania w dokumencie planistycznym, należą:

- 1) presja na jakość powietrza (nowe źródła emisji),
- 2) presja na wody (jakość, jakość zasoby i sieć hydrograficzną),
- 3) hałas komunikacyjny.

Poniżej szerzej opisano niektóre problemy ochrony środowiska, szczególnie istotne dla obszaru objętego planem oraz dla środowiska w jego otoczeniu.

Presja na jakość powietrza

Presja na jakość powietrza będzie się wiązać z powstaniem nowych źródeł emisji. Wpływ na jakość powietrza będzie uzależniony od przyjętych sposobów ogrzewania budynków i przygotowywania ciepłej wody użytkowej oraz zastosowanych procesów technologicznych w produkcji i usługach. W przypadku wytwarzania ciepła, w praktyce możliwe jest stosowanie ciepła systemowego, indywidualnych kotłów na paliwa stałe (węgiel, drewno) lub ogrzewania gazowego (możliwe jest podłączenie do sieci gazowej). Innym możliwym rozwiązaniem jest wykorzystanie energii odnawialnej geotermalnej, aerotermalnej (pompy ciepła) lub słonecznej.

Problem niskiej jakości powietrza, a zwłaszcza ograniczenia niskiej emisji jest złożony i w mniejszym stopniu uzależniony od kierunków polityki przestrzennej. Do działań możliwych do podjęcia na gruncie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym można zaliczyć uwzględnianie w dokumentach planistycznych: zwiększenia obszarów zieleni (ochronnej), zapewniającej wymianę powietrza na obszarach gęstej zabudowy, ochronę istniejących i wyznaczanie nowych kanałów przewietrzania, szczególnie na obszarach o niekorzystnym położeniu topograficznym sprzyjającym kumulacji zanieczyszczeń, w tym projektowanie linii zabudowy uwzględniające zapewnienie „przewietrzania”.

Presja na wody

Konieczna jest ochrona zasobów wodnych oraz zapewnienie korzystnych warunków ich odtwarzania, w szczególności ochrona Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych nr 345 Rybnik występującego pod obszarami: 54-13_1, 54-13_3 i 54-13_4. Obszary te, a ponadto obszar 54-13_5 znajdują się w obrębie projektowanego obszaru ochronnego.

W przypadku wód powierzchniowych konieczna jest poprawa ich stanu chemicznego i ekologicznego, zgodnie z przyjętym Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2016 r. poz. 1967).

Zasadny jest dalszy rozwój zbiorowego, rozdzielczego systemu gospodarki wodno-ściekowej oraz ograniczanie udziału powierzchni nieprzepuszczalnych utrudniających infiltrację wód do gruntu.

Hałas komunikacyjny

Ponieważ znaczące zagrożenie hałasem może występować wzdłuż niektórych ulic, potrzebne jest dostosowanie funkcji terenów położonych w ich sąsiedztwie do wymogów określonych w rozporządzeniu dotyczącym dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Wymaga to w pierwszym rzędzie ograniczenia lokalizacji w bliskim sąsiedztwie jezdni funkcji terenów związanych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz terenami zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki i szpitali.

IV. OCENA PROJEKTU PLANU W ASPEKcie UWZGLĘDNIENIA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM

Za dokumenty rangi krajowej i międzynarodowej (w tym wspólnotowej) formułujące cele ochrony środowiska uznane za istotne z punktu widzenia projektowanego planu, uznano:

- Decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobrze żyć w granicach naszej planety”;
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej - Ramowa Dyrektywa Wodna;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy;
- Europejska Konwencja Krajobrazowa (Florencja, 2000 r.), ratyfikowana przez Polskę w 2004 .;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (...);
- Strategia Rozwoju Kraju 2020 (Uchwała Nr 157 Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r.)
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r., M.P. z 2012, poz. 252);
- Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej (Uchwała Nr 270/2007 Rady Ministrów z dnia 26 października 2007 r.);
- Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 r. (Uchwała Nr 58 Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2014 r., M.P. z 2014 r. poz. 469);
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (Ministerstwo Środowiska, październik 2013).

Wyboru dokumentów dokonano na podstawie zidentyfikowanych istotnych problemów ochrony środowiska występujących na obszarze opracowania, celów ochrony środowiska określonych w dokumentach oraz ustaleń projektu planu i ich potencjalnych skutków środowiskowych. W poniższej tabeli wymieniono główne cele formułowane w analizowanych dokumentach oraz w sposób ogólny wskazano rozwiązania projektu planu istotne z punktu widzenia realizacji tych celów.

Tab.4. Zestawienie celów ochrony środowiska zawartych w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz ocena zgodności rozwiązań projektowanego dokumentu ze wskazanymi celami, mającymi znaczenie dla projektowanego dokumentu oraz sposób ich uwzględnienia w projekcie planu

Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobrze żyć w granicach naszej planety”	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> - przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną, - ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem obciążeniami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie ciepła z sieci ciepłowniczej, - dopuszczenie stosowania odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW, - odprowadzenie ścieków bytowych do miejskiej kanalizacji sanitarnej

Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej - Ramowa Dyrektywa Wodna	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> - promowania zrównoważonego korzystania z wód, - poprawy jakości wód i stanu ekosystemów zdegradowanych działalnością człowieka, - zmniejszenia zanieczyszczenia wód podziemnych, - zmniejszanie skutków powodzi i suszy 	<ul style="list-style-type: none"> - odprowadzenie ścieków bytowych do miejskiej kanalizacji sanitarnej
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> - utrzymanie jakości powietrza i jej poprawa- wykorzystanie ciepła z sieci ciepłowniczej 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie ciepła z sieci ciepłowniczej.
Europejska Konwencja Krajobrazowa (Florencja, 2000 r.)	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> - zintegrowanie krajobrazu z własną polityką w zakresie planowania regionalnego i urbanistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> - określenie zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> - ustanawia wspólne ramy dla promowania energii ze źródeł odnawialnych - określa obowiązkowe krajowe cele ogólne w odniesieniu do całkowitego udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii 	<ul style="list-style-type: none"> - zaspokajanie potrzeb ciepłych zabudowy m.in. w oparciu o stosowanie systemów wykorzystujących odnawialne źródła energii.
Strategia Rozwoju Kraju 2020	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie przedsięwzięć związanych z oczyszczaniem ścieków, zagospodarowaniem odpadów i rekultywacją terenów zdegradowanych, ochrona powietrza, ochrona przed hałasem; 	<ul style="list-style-type: none"> - odprowadzenie ścieków bytowych do miejskiej kanalizacji sanitarnej - nie wprowadzanie bezpośrednio dróg (źródeł hałasu) nowych terenów wymagających ochrony przed hałasem.
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> - przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej - osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów, zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby - zabezpieczenie cennych gospodarczo złóż kopalin, ochrona złóż kopalin energetycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - zapobieganie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej poprzez koncentrację zabudowy (zapobieganie rozpraszaniu zabudowy), - ujawnienie złóż kopalin na rysunku planu, - wykorzystanie ciepła z sieci ciepłowniczej, - dopuszczenie stosowania odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW.

<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie poziomu zabezpieczenia przed ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi i antropogenicznymi - przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego 	
Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> - zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej - zapewnienie trwałości i możliwości rozwoju wszystkich poziomów jej organizacji z uwzględnieniem potrzeb rozwoju społeczno-gospodarczego oraz konieczności zapewnienia odpowiednich warunków życia i rozwoju społeczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymanie części terenów czynnych przyrodniczo w formie zieleni urządzonej i nieurządzonej
Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 r.	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> - zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska (racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin, gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody, poprawa stanu środowiska, zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, uporządkowanie zarządzania przestrzenią) - zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię 	<ul style="list-style-type: none"> - odprowadzenie ścieków bytowych do miejskiej kanalizacji sanitarnej, - określenie warunków realizacji przedsięwzięć związanych z pozyskiwaniem energii odnawialnej, - uwzględnienie ochrony złóż i ich gospodarczego wykorzystania, - ujawnienie złóż kopalin na rysunku planu.
Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030	
Cele/zadania istotne dla projektu planu	Rozwiązania projektu planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> - gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody, - wspieranie rozwoju zrównoważonego budownictwa, - wspieranie rozwoju wykorzystania informacji przestrzennej z wykorzystaniem technologii cyfrowych 	<ul style="list-style-type: none"> - dostosowanie lokalizacji i intensywności zabudowy do warunków środowiskowych, - wykonanie projektu dokumentu w technice GIS.

V. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

Na obszarze planu, ani w jego sąsiedztwie nie występują obszary sieci Natura 2000. Najbliżej granic planu położone są: specjalny obszar ochrony siedlisk Zbiornik Goczałkowicki - Ujście Wisły i Bajerki PLH240039 (ok. 18 km) oraz obszary specjalnej ochrony ptaków: Stawy Wielikąt i Las Tworkowski PLB240003 (ok. 17 km) i Dolina Górnej Wisły PLB240001 (ok. 18 km).

Ze względu na przedmiot ochrony wymienionych obszarów Natura 2000 i znaczącą odległość od granic planu należy uznać, że nie wystąpi oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000.

VI. POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W WYNIKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Na analizowanych obszarach obowiązują obecnie ustalenia następujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- 1) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części Miasta Rybnika obejmującej obszary oznaczone symbolem MPZP 1, przyjęty uchwałą nr 304/XXII/2012 Rady Miasta Rybnika, Dz. Urz. Woj. Śl. 2787 z 2012-07-12 (obowiązuje dla obszaru 54-13_1)
- 2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wschodniej części drogi ekspresowej Pszczyna-Racibórz (DEPR) wraz z obszarem lotniska w Rybniku, przyjęty uchwałą nr 355/XXII/2004 Rady Miasta Rybnika, Dz. Urz. Woj. Śl. 86 poz. 2451 z 2004-09-08 (obowiązuje dla obszaru 54-13_1).
- 3) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika dla określonych terenów, w obszarze na wschód od ulicy Wodzisławskiej do ulicy Mikołowskiej; Uchwała nr 706/XLVI/2014 z 2014-05-28, Dz. Urz. Woj. Śl. z 2014 r. poz. 3679 z 2014-07-07 (obowiązuje dla obszarów 54-13_1-5).

Zrealizowanie rozwoju analizowanych fragmentów miasta w oparciu o ustalenia obecnie obowiązujących planów nieznacznie zwiększy presję na środowisko i krajobraz. W przypadku wykorzystania wszystkich terenów dopuszczonych do zabudowy w planach miejscowych, możliwe jest zwiększenie powierzchni terenów zabudowanych i zurbanizowanych (o 25 % - ok. 34 ha)

Sporządzany projekt planu wprowadza 9,7 ha nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę. Z kolei rezygnuje się z zabudowy 0,8 ha. Dodatkowe tereny przeznaczone pod zabudowę stanowią na ogół grunty porolne, częściowo zdegradowane przez działalność górnictwa w znacznym stopniu zadrzewione lub zakrzaczone. W obrębie tych terenów znajdują się również niewielkie użytki leśne (Ls) o łącznej powierzchni 0,9 ha. Tereny te nie mają istotnego znaczenia dla systemu przyrodniczego miasta. Służą natomiast lokalnej społeczności jako miejsca dogodne dla rekreacji. Przy braku realizacji projektowanego dokumentu prawdopodobnie tereny nieużytków mogą się przekształcać w kierunku zbiorowisk leśnych. Niewielka część terenów przewidzianych do zabudowy jest wciąż użytkowana rolniczo. W przypadku zaprzestania ich rolniczego wykorzystywania prawdopodobnie również mogą się stopniowo przekształcać w zbiorowiska zaroślowe, a następnie leśne.

Ogólnie można stwierdzić, że niezależnie od tego czy nastąpi realizacja projektowanego dokumentu, czy też nie, niekorzystne, w skali całego miasta, oddziaływanie na środowisko nie zwiększy się znacząco. W skali lokalnej, nawet bez przyjęcia projektowanego dokumentu, będzie następował proces intensyfikacji zabudowy na terenach objętych planem. Przyjęcie planu w proponowanej formie proces ten nieznacznie wzmocni.

VII. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

VII.1. WARUNKI ZDROWOTNE I BEZPIECZEŃSTWO LUDNOŚCI

Oddziaływanie na ludzi będzie się wiązało z kształtowaniem ogólnych warunków zdrowotnych i bioklimatycznych, na które pośredni wpływ wywiera w szczególności stan sanitarny powietrza, wód, gleb (zależności wynikające m. in. z wymienionych elementów środowiska omówiono w kolejnych punktach oceny). Bezpośrednie oddziaływanie na ludzi wynika z emisji zanieczyszczeń w postaci hałasu czy promieniowania elektromagnetycznego oraz wiąże się z bezpieczeństwem powszechnym w zakresie eliminacji zagrożeń np. wodnych (powodzie, podtopienia) i geologicznych (osuwanie się mas ziemnych, skutki eksploatacji złóż kopalin), a także z wpływem na ogólną jakość życia (warunki zamieszkania i użytkowania).

Hałas.

Największe zagrożenie dla niektórych terenów w granicach planu miejscowego związane jest z emisją hałasu komunikacyjnego, pochodzącego od głównych ulic. Emisja hałasu z innych obiektów ma i będzie zapewne miała mniejsze znaczenie. W przypadku ciągów komunikacyjnych szacuje się, że ewentualne przekroczenia wartości dopuszczalnych może mieć miejsce jedynie w bezpośrednim ich sąsiedztwie.

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów podlegających ochronie akustycznej, w strefach, gdzie występuje ryzyko przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu. Wyjątek stanowią nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w sąsiedztwie budowanej drogi wojewódzkiej (relacji Pszczyna – Racibórz). W tym przypadku zagrożenie wystąpienia ponadnormatywnego hałasu jest znaczne. Tereny te mogą wymagać ochrony akustycznej w postaci ekranów.

Projekt planu nie wprowadza istotnych zmian w stosunku do obowiązującego planu w zasięgu terenów o funkcji usługowej lub produkcyjnej - potencjalnie konfliktowych z funkcją mieszkaniową (chronioną akustycznie).

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń nowego planu miejscowego:

Rodzaj skutków – negatywne;

Waga skutków – niewielkie;

Odwracalność procesów – odwracalne;

Zasięg przestrzenny – miejscowy.

Zagrożenia wodne.

Zagrożenie powodziowe na terenach objętych planem nie występuje, gdyż brak jest cieków przepływających przez obszary planu lub w ich otoczeniu. Niewielkie zagrożenia wodne mogą wynikać z niekontrolowanego spływu wód opadowych. Wiąże się z przyspieszeniem spływu jaki może wynikać z ograniczania powierzchni przepuszczalnych i zabudowywania obniżeń dolinnych – osi spływu wód deszczowych.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń nowego planu miejscowego:

Rodzaj skutków – negatywne;

Waga skutków – nieznaczne;

Odwracalność procesów – nieodwracalne;

Zasięg przestrzenny – miejscowy.

Zagrożenie osuwaniem się mas ziemnych.

Rejestr osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi dla Rybnika, nie zawiera osuwisk i terenów zagrożonych w granicach planu. Ukształtowanie terenu i budowa geologiczna wykluczają możliwość powstawania osuwisk na terenach przeznaczonych do zabudowy.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne.

Źródłami emisji fal elektromagnetycznych są nadajniki radiowe, stacje nadawcze telefonii komórkowej, oraz urządzenia elektroenergetyczne (linie wysokiego i średniego napięcia, niektóre stacje transformatorowe). Przepisy w tym względzie reguluje przede wszystkim rozporządzenie Ministra Środowiska, z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

Przez obszar planu przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne - wysokiego napięcia: 110 kV (obszar 54-13_4) oraz linie średnich napięć. Brak danych o strefach ponadnormatywnego oddziaływania linii elektroenergetycznych. Linie wysokiego napięcia 110 kV przecinają tereny projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Zagospodarowanie terenów w sąsiedztwie linii elektroenergetycznych wysokich napięć należy jednak projektować w oparciu o odpowiednie normy oraz przepisy ustaw - Prawo ochrony środowiska i Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883) - odnoszące się do oddziaływania na ludzi. Rozporządzenie to określa, m. in., jako dopuszczalne: poziom składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz < 1 kV/m - dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i < 10 kV/m dla pozostałych terenów dostępnych dla ludności oraz poziom składowej magnetycznej < 60 A/m dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i pozostałych terenów dostępnych dla ludności. Zasięg ewentualnego oddziaływania ponadnormatywnego natężenia PEM na osoby przebywające w budynkach zależy istotnie od wysokości umieszczenia przewodów.

Projekt planu nie przewiduje budowy napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia lub stacji elektroenergetycznych. Obowiązują zasady dotyczące budowy i lokalizacji urządzeń i sieci infrastruktury technicznej określone w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz w cyt. Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń nowego planu miejscowego:

Rodzaj skutków – negatywne;

Waga skutków – niewielkie;

Odwracalność procesów – trudno odwracalne;

Zasięg przestrzenny – miejscowy.

VII.2. ZWIERZĘTA I ROŚLINY ORAZ RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

Planowany rozwój zabudowy będzie się odbywał na ogół w miejscach charakteryzujących się przeciętnymi walorami fitocenotycznymi. Są to przeważnie nieużytki porolne, w różnym stanie sukcesji oraz zieleń w towarzysząca istniejącej zabudowie.

Planowany rozwój nowej zabudowy nie zagraża stanowiskom rzadkich i chronionych gatunków roślin oraz wskazanym w opracowaniu ekofizjograficznym obszarom o podwyższonych walorach przyrodniczych.

Wpływ na rośliny będzie się przejawiać głównie poprzez zmniejszanie udziału powierzchni biologicznie czynnej, niszczenie roślin – głównie zbiorowisk roślinnych wykształconych na nieużytkach, w znacznej części zadrzewionych.

Wystąpi presja na pospolite w środowisku zwierzęta, głównie gatunki synantropijne, zwłaszcza ptaki i drobne ssaki, a w przypadku obszaru 54-13_1 także na większe ssaki związane ze środowiskiem leśnym. Nie przewiduje się istotnego wpływu na siedliska płazów. Nie wystąpi negatywny wpływ ustaleń planu na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń nowego planu miejscowego:

Rodzaj skutków – negatywne;

Waga skutków – niewielkie;

Odwracalność procesów – nieodwracalne;

Zasięg przestrzenny – miejscowy.

VII.3. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Oddziaływanie na wody należy rozpatrywać w dwóch aspektach: w kontekście ich stanu sanitarnego oraz w kontekście ich zasobów, w tym warunków odpływu i retencji. O wpływie na stan sanitarny wód decydować będzie ilość i sposób odprowadzania i stopień oczyszczenia potencjalnie powstających na tych terenach ścieków oraz naturalna odporność środowiska na zanieczyszczenia. W przypadku wód powierzchniowych płynących regeneracja może następować szybko, po ustaniu dopływu zanieczyszczeń. W przypadku wód podziemnych proces regeneracji będzie znacznie dłuższy.

W przypadku przedmiotowych obszarów szczególnie istotna jest ochrona wód piętra czwartorzędowego, w obrębie którego znajduje się Lokalny Zbiornik Wód Podziemnych nr 345 Rybnik. Dotyczy to wszystkich (poza 54-13_1) obszarów planu. Odporność na zanieczyszczenia jest tu niska, zatem ryzyko przedostawania się zanieczyszczeń do wód duże.

Projekt planu wprowadza funkcje terenu, które mogą potencjalnie zwiększyć zagrożenie dla wód podziemnych. Jednocześnie wprowadzono zasady zagospodarowania terenu mające na celu ograniczenie zagrożeń dla jakości wód podziemnych. W szczególności nakazuje się odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacyjnej.

Należy się spodziewać, że tereny nowej zabudowy będą włączane do zbiorowego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków, co powinno minimalizować zagrożenie. W wyniku realizacji nowych inwestycji na terenach przeznaczonych pod rozwój funkcji mieszkaniowych, usługowych i produkcyjnych wystąpi - w zależności od stopnia intensywności i rodzaju zabudowy - niewielki lub umiarkowany wzrost ilości odprowadzanych ścieków. Wpływ inwestycji na ilość i rodzaj

powstających ścieków jest trudny do określenia, gdyż istotnie zależy od rodzaju działalności gospodarczych, w tym przemysłowych.

Realizacja projektu planu może przyczynić się w dłuższej perspektywie do nieznacznej zmiany warunków odpływu w zlewniach. Naturalna retencja gruntowa zostanie stopniowo ograniczona na skutek wzrostu powierzchni nieprzepuszczalnych (ulic, chodników, parkingów, dachów budynków). Jednocześnie przyspieszeniu ulegnie spływ wód opadowych do cieków. Zjawiska te są niepożądane z punktu widzenia kształtowania się przepływów cieków wodnych – z jednej strony silniejsze wezbrania po wystąpieniu deszczy nawaalnych, z drugiej słabsze zasilanie gruntowe w okresach bez opadów. Wody opadowe zamiast naturalnie infiltrować w grunt, są zbierane w systemy kanalizacji deszczowej i muszą być podczyszczane do normatywnego poziomu. Wody opadowe odprowadzane z powierzchni zabudowanych terenów mieszkaniowych powinny być w pierwszej kolejności, jeżeli pozwala na to powierzchnia działki, zagospodarowywane poprzez ich retencję w obrębie działki i wykorzystanie do nawadniania zieleni (brak takich rozwiązań w ustaleniach projektu planu).

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń planu miejscowego:

Rodzaj skutków – negatywne (nowe źródła zanieczyszczeń) i pozytywne (wprowadzenie priorytetu dla zbiorowego odprowadzania ścieków);

Waga skutków negatywnych – niewielkie;

Odwracalność procesów – odwracalne;

Zasięg przestrzenny – lokalny.

VII.4. KLIMAT I POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Wpływ projektowanych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na warunki klimatyczne może się przejawiać poprzez emisję gazów cieplarnianych (oddziaływanie na klimat w skali globalnej) oraz poprzez zmiany mikroklimatyczne. Emisja gazów cieplarnianych wynikać będzie w głównej mierze ze spalania paliw (węgla, oleju lub gazu) w celach grzewczych. Przy spodziewanej skali zabudowy dopuszczonej planem zmiany mikroklimatyczne będą mało znaczące.

Realizacja ustaleń projektu planu spowoduje powstanie dodatkowego zapotrzebowania na ciepło oraz zwiększenie ruchu samochodowego, skutkując dodatkową emisją pyłowo-gazową do atmosfery. Wzrost ruchu samochodowego może być istotny dla środowiska tylko w przypadku lokalizacji działalności produkcyjnych lub usługowych ruchotwórczych.

Zasadniczy wpływ na jakość powietrza atmosferycznego terenów z zabudową jednorodzinną (obszar nr 1), gdzie stosuje się indywidualne źródła grzewcze, w znaczącej części oparte na spalaniu paliw stałych, ma jakość stosowanego paliwa. Dla zdrowia ludzi najgroźniejsze skutki wynikają z rozpowszechniającego się w ostatnich latach spalania odpadów komunalnych w piecach grzewczych. Ograniczenie zagrożenia zależy od wdrożenia i egzekwowania znowelizowanych przepisów, w szczególności w zakresie uchwały nr V/36/1/2017 sejmiku województwa śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, ale także dotyczących utrzymania porządku i czystości w gminie oraz gospodarki odpadami. Ważne jest również kontynuowanie programu ograniczania niskiej emisji. Istotna jest wymiana kotłów grzewczych na wysokosprawne, niskoemisyjne urządzenia, wymagające paliwa dobrej

jakości. Działania w tym zakresie pozostają poza regulacjami przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń planu miejscowego:

Rodzaj skutków – negatywne;

Waga skutków negatywnych – niewielkie;

Odwracalność procesów – odwracalne;

Zasięg przestrzenny – lokalny.

VII.5. POWIERZCHNIA ZIEMI I ZASOBY NATURALNE

Prognozowany wpływ na powierzchnię ziemi wiąże się głównie ze zmianami w ukształtowaniu (rzeźbie) terenu i przekształceniach pokrywy glebowej związanymi z procesem zabudowy terenu. Realizacja nowych inwestycji budowlanych może powodować takie przekształcenia powierzchni ziemi, które wpłyną na zmianę stosunków wodnych, mieszanie wierzchnich warstw gruntu, niszczenie lub zaburzenie profili glebowych oraz pogorszenie ich właściwości. Bezpośredni wpływ na powierzchnię ziemi polegać będzie na usunięciu wierzchniej warstwy i wyłączeniu biologicznej czynności gleby. Wpływ realizowanych na podstawie ocenianego dokumentu inwestycji na powierzchnię ziemi będzie uzależniony od rodzaju inwestycji. W przypadku inwestycji polegających na realizacji zabudowy jednorodzinnej wolno stojącej, wpływ ten będzie ogólnie niewielki (może powodować jedynie miejscowe przekształcenia powierzchni ziemi, polegające na zmianie ukształtowania terenu wskutek przemieszczania wierzchnich warstw gruntów oraz likwidacji lub zaburzaniu profili glebowych). Z kolei większych przekształceń można się spodziewać terenach „PU” i „U” (obszary 54-13_1, 54-13_4, 54-13_5). Budowa większych kubaturowo obiektów może wymagać znaczniejszych niwelacji terenu

Usunięcie profilu glebowego i zmiany ukształtowania powierzchni ziemi w miejscach posadawiania budynków oraz wprowadzania powierzchni utwardzonych zasadniczo można uznać za nieodwracalne. Zaburzenia profilu gleby w związku z prowadzoną budową, w miejscach gdzie pozostanie powierzchnia biologicznie czynna - na której przywrócona zostanie szata roślinna, będą miały charakter długotrwały, lecz odwracalny.

W granicach obszarów 54-13_1 i 54-13_2 występuje złoża piasków podsadzkowych „Boguszowice”. Eksploatacja złoża została zaniechana. Teren w granicach złoża jest częściowo zabudowany, co w praktyce uniemożliwia eksploatację złoża w przyszłości. Zasadne jest podjęcie działań w celu skreślenia złoża z bilansu zasobów.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń nowego planu:

Rodzaj skutków – negatywne;

Waga skutków negatywnych – niewielkie;

Odwracalność procesów – częściowo odwracalne;

Zasięg przestrzenny – miejscowy.

VII.6. KRAJOBRAZ I ZABYTKI

Ocena krajobrazu rozumianego w kategoriach estetycznych (jako zbiór bodźców, oddziałujących na różne zmysły użytkownika) ma charakter subiektywny. Przyjmuje się jednak powszechnie, że o atrakcyjności krajobrazu decyduje występowanie takich komponentów, jak urozmaicona rzeźba oraz użytkowanie terenów - w szczególności występowanie mozaiki lasów i wód oraz możliwość percepcji krajobrazu (zakres widoków, punkty kluczowe, ciągi widokowe, pozwalające na obserwację rozległych przestrzeni lub specyficznych elementów liniowych).

Według opracowania ekofizjograficznego do projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa "Plan 2020+" obszar planu został zaliczony do kategorii krajobrazu przeciętnego (powszechne na terenie województwa śląskiego i prezentujące przeciętne wartości materialne i fizjonomiczne).

Trudno wskazać na obszarach planu miejsca szczególnie wartościowe pod względem krajobrazowym. Ustalenia planu zakładają kontynuację dotychczasowego charakteru zabudowy. Ogólnie nie powinny przyczynić się do pogorszenia walorów krajobrazowych. Możliwy jest też pozytywny wpływ na krajobraz poprzez właściwe kształtowanie parametrów zabudowy i wskaźników zagospodarowania terenu.

W granicach planu nie występują przedmioty ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. Zatem projekt planu nie odnosi się do tych kwestii.

Syntetyczna ocena zmian wynikających z ustaleń nowego planu:

Rodzaj skutków – negatywne i pozytywne;

Waga skutków negatywnych – nieznaczne;

Odwracalność procesów – nieodwracalne;

Zasięg przestrzenny – lokalny.

VII.7. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Skutki realizacji ustaleń projektu planu na środowisko będą mieć oddziaływanie lokalne. W tym kontekście należy uznać, że nie występuje znaczące transgraniczne oddziaływanie na środowisko w rozumieniu art. 104 Ustawy z dnia 3 października 2009 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

VIII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Konieczność rozpatrywania rozwiązań alternatywnych w stosunku do rozwiązań zawartych w projekcie ocenianego dokumentu (a także rozwiązań kompensujących), zachodzi w przypadku stwierdzenia możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań (w rozumieniu art. 3 pkt 17 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku [...]) na obszar Natura 2000. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg projektu planu, w prognozie wykluczono możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz na integralność tych obszarów). Wobec tego nie wystąpiła konieczność rozpatrywania rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie w rozumieniu art. 54 ust. 2 pkt 3 lit. b ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku (...).

Projekt planu zawiera ustalenia mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W szczególności:

- w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu - określa się tereny zieleni nieurządzonej ZNU służące zachowaniu obszarów zieleni i zadrzewień, znaczących dla zachowania bioróżnorodności, swobodnego przemieszczania zwierząt oraz ciągłości systemu przewietrzania i odwodnienia obszaru;
- w zakresie ochrony powietrza, ochrony przed hałasem i wibracjami oraz polami elektromagnetycznymi – zakazuje się realizacji zamierzeń inwestycyjnych oraz prowadzenia działalności w sposób stwarzający uciążliwość dla sąsiednich nieruchomości w zakresie emisji zanieczyszczeń powietrza, hałasu i wibracji oraz pola elektromagnetycznego przekraczających wartości dopuszczalne;
- w zakresie ochrony wód - nakazuje się odprowadzenie ścieków bytowych do miejskiej kanalizacji sanitarnej, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach; nakazuje się odprowadzenie ścieków opadowych i roztopowych do miejskiej kanalizacji deszczowej, wprowadzającej wyżej wymienione ścieki do ziemi lub do wód powierzchniowych (dopuszcza się do czasu zrealizowania kanalizacji deszczowej odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do ziemi i do wód po uprzednim zabezpieczeniu przed przedostawaniem się zanieczyszczonych wód do ziemi i do wód).
- w zakresie gospodarki odpadami - nie dopuszcza się realizacji inwestycji polegających na przetwarzaniu odpadów, z wyjątkiem obszarów 1/1PU i 4/1U, na których dopuszcza się realizację inwestycji związanych z wytwarzaniem odpadów oraz polegających na przetwarzaniu odpadów (z wyłączeniem odpadów niebezpiecznych) i zbieraniu odpadów, oprócz przekształcania termicznego, zgazowania i pyrolizy, a także oprócz działań z odpadami będącymi lub zawierającymi substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska.

Ponadto plan wprowadza ograniczenia w zagospodarowaniu terenów poprzez wprowadzenie wskaźników maksymalnej powierzchni zabudowy i minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

IX. PROPONOWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W związku z tym, że realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego następuje poprzez zgłoszenie inwestycji właściwemu organowi lub na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę, skutki realizacji projektu wyrażać się będą we wpływie na środowisko konkretnych inwestycji. Oznacza to, że ocenę skutków realizacji planu należy przeprowadzać poprzez zbadanie wpływu na środowisko pozwoleń na budowę. Jest to możliwe w trakcie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, o której mowa w art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (ocena aktualności planu nie rzadziej niż raz na cztery lata, co najmniej raz w trakcie kadencji rady miasta).

W trakcie wspomnianej analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, należy skontrolować skuteczność realizacji dokumentu w zakresie:

- wykorzystania przestrzeni, głównie zasięgu terenów o różnym przeznaczeniu lub o różnych zasadach zagospodarowania;
- faktycznego użytkowania terenów, zwłaszcza w zakresie dopuszczalnych funkcji usługowych;
- parametrów i wskaźników urbanistycznych (dopuszczalna intensywność i powierzchnia zabudowy, minimalny udział terenu biologicznie czynnego, wysokość zabudowy);
- zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego (nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia w zagospodarowaniu terenów wynikające z potrzeb ochrony środowiska, o których mowa w szczególności w art. 72 i art. 73 upoś oraz ustaleń dla form ochrony przyrody);
- szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym dotyczących zakazu zabudowy.

Metody analizy zachodzących zmian korzystania ze środowiska powinny opierać się na wynikach państwowego monitoringu środowiska oraz informacji o korzystaniu ze środowiska i danych, wymaganych przepisami dotyczącymi ochrony środowiska, w szczególności z pomiarów od przedsiębiorców prowadzących instalacje oraz zarządzających terenami. Należy zbierać sygnały i zasięgać opinii od społeczności lokalnej na temat ewentualnych uciążliwości oraz nieprawidłowego wykorzystywania i użytkowania terenów. Analizę wykorzystania przestrzeni zgodnie z zapisami planu należy dokonać metodami GIS, wykorzystując aktualne mapy zasadnicze i zdjęcia lotnicze, w razie konieczności uzupełniane pomiarami terenowymi.

W razie stwierdzenia okoliczności wskazujących na możliwość negatywnego oddziaływania na środowisko organ ochrony środowiska powinien zobowiązać podmiot korzystający ze środowiska do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego, zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska. W przypadku wystąpienia szkód w środowisku lub niedopełnienia przez podmiot korzystający ze środowiska przepisów o ochronie środowiska, należy zastosować adekwatne środki, przewidziane w przywołanej ustawie, z uwzględnieniem przepisów ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie. W razie stwierdzenia istotnych naruszeń postanowień planu miejscowego, należy wnieść do właściwego organu nadzoru budowlanego o wydanie decyzji nakazującej dostosowanie zabudowy i zagospodarowania działki budowlanej do wymogów planu miejscowego.

X. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej pięć obszarów w rejonie ulic Komunalnej, Błękitnej, Przejazdowej, Chwałowickiej i Prostej (MPZP 54-13), zgodnie z Uchwałą Nr 731/XLVII/2018 Rady Miasta Rybnika z dnia 19 kwietnia 2018 r.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem planistycznym stanowiącym prawo miejscowe. Stanowi on podstawę wydawania pozwoleń na budowę. Również prowadzone inwestycje budowlane wymagające zgłoszenia oraz zmiany sposobu użytkowania terenu na działce powinny być zgodne z ustaleniami planu.

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu planu sporządzono zgodnie z przepisami art. 51 i 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 53 tej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Rybniku.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zawiera następujące zasadnicze elementy: (1) charakterystykę i ocenę stanu środowiska (w podziale na podstawowe elementy środowiska), określenie głównych problemów ochrony środowiska na obszarze gminy, w tym istotnych z punktu widzenia projektu planu oraz prognozowanych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektu planu; (2) część prognostyczną, zawierającą ocenę skutków realizacji projektowanych ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska, w tym na zdrowie ludzi, z uwzględnieniem wpływów skumulowanych (wzajemnych oddziaływań poszczególnych elementów środowiska), a także: ocenę projektowanego dokumentu pod względem stopnia uwzględnienia zasad określonych w dokumentach rangi międzynarodowej i krajowej, proponowane działania ograniczające potencjalny negatywny wpływ skutków realizacji projektu planu na środowisko oraz sposoby monitorowania realizacji projektu planu.

W pierwszej części opracowania oceniono cechy i aktualny stan środowiska na terenach objętych projektem oraz w otoczeniu tych terenów. Z oceny tej wynikają główne uwarunkowania, jakie wpływają na rozwiązania planistyczne, w tym ograniczenia zagospodarowania przestrzennego. Stanowi to kontekst, w jakim oceniono wpływ ustaleń planu na szeroko rozumiane środowisko.

Budowa geologiczna i ukształtowanie terenu oraz warunki gruntowe na ogół nie stwarzają przeszkody w zagospodarowaniu terenu. Na analizowanym obszarze występują złoża kopalin, które w granicach planu są eksploatowane.

Jakość gleb na tych terenach jest przeważnie słaba. Gleby na tych terenach na ogół nie są wykorzystywane rolniczo.

Obszary planu leżą w dorzeczu Odry (region wodny Górnej Odry), w zlewni Rudy – jej lewobrzeżnych dopływów (Nacyny, Cieku Boguszowickiego, Kłokocinki, Dopływu z Gotartowic i Dopływu spod Michałkowic).

Obszary: 54-13_1, 54-13_3 i 54-13_4 znajdują się w obrębie Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych nr 345 Rybnik. Wyznaczono go w obrębie czwartorzędowego piętra wodonośnego. Zbiornik, ze względu na niewielką izolację i występujące lokalnie okna hydrogeologiczne, należy zasadniczo do struktur bardzo podatnych na zanieczyszczenia (czas migracji od 1 do 5 lat). W celu

zapewnienia prawidłowego gospodarowania wodami na obszarze LZWP nr 345 Rybnik, w dokumentacji geologicznej, zaproponowano ustanowienie obszaru ochronnego, na którym obowiązywać powinny zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów i korzystania z wody. Wszystkie obszary planu, oprócz obszaru 54-13_2, znajdują się w obrębie projektowanego obszaru ochronnego.

Na terenie planu występuje klimat stosunkowo ciepły i wilgotny. Charakteryzuje się on długim okresem wegetacyjnym i stosunkowo dużym opadem rocznym. Przeważają wiatry z kierunku południowo-zachodniego (25% dni w ciągu roku). Duży udział przypada również na wiatry północno-zachodnie (18%) i południowe (17%). Cisze występują przez 7% dni w roku. Najsilniejsze są wiatry wiejące od zachodu (3,5,4,0 m/s). Poziom zanieczyszczenia powietrza jest duży. Występowały przekroczenia dopuszczalnej wielkości stężeń pyłu zawieszonego oraz benzo(a)pirenu.

Zbiorowiska roślinne występujące na obszarze planu cechują się niskimi walorami przyrodniczymi. Występują tu pospolite gatunki roślin. W strukturze przyrodniczej znaczny udział mają tereny zabudowane i zurbanizowane z zielenią ozdobną oraz nieużytki porolne. Do zwierząt występujących na tym obszarze zaliczono głównie ptaki i owady oraz pospolite w środowisku miejskim drobne ssaki (mysz polna, kret itp.).

W granicach planu nie występują elementy sieci korytarzy ekologicznych województwa śląskiego. Na obszarze planu nie występują obszary sieci Natura 2000. Nie wystąpi też oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000.

Do podstawowych problemów ochrony środowiska należą: presja na jakość powietrza (nowe źródła niskiej emisji), presja na wody (jakość, jakość zasoby i sieć hydrograficzną) i hałas komunikacyjny.

W dalszej części oceniono wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska, w tym zgodność ustaleń planu z aktami prawnymi regulującymi zasady korzystania ze środowiska.

Ustalono, że brak realizacji projektowanego dokumentu nie wpłynie znacząco na poziom presji na środowisko. Negatywne oddziaływanie na środowisko ustaleń planu będzie ogólnie niewielkie. Wynika to z faktu, że w nowym planie wystąpi nieznaczny, w skali miasta, przyrost nowych terenów inwestycyjnych. W ogólnym bilansie przyrost powierzchni terenów możliwych do zainwestowania, jako rezultat zmiany planu wyniesie niecałe 9 ha.

Oceniając wpływ na ludzi stwierdza się, że ustalenia planu nie powinny wpłynąć znacząco na zwiększenie zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa ludności. Najistotniejsze zagrożenia mogą być związane z emisją hałasu od dróg o dużym natężeniu ruchu. Potencjalne konflikty i zagrożenia powinny być minimalizowane poprzez respektowanie zapisów planu, z zakresu ochrony środowiska i zasad rozwoju infrastruktury technicznej.

Oceniając wpływ na rośliny, zwierzęta i bioróżnorodność zwraca się uwagę na fakt, że zajmowane pod zabudowę obszary charakteryzują się przeciętnymi walorami. Są to przeważnie nieużytki porolne lub tereny przekształcone antropogeniczne, ale też niewielkie powierzchnie leśne (łącznie 0,9 ha). Wpływ na rośliny będzie się przejawiać głównie poprzez zmniejszanie udziału powierzchni biologicznie czynnej, niszczenie pospolitych roślin. Wystąpi presja na pospolite w środowisku miejskim zwierzęta, zwłaszcza ptaki i drobne ssaki.

Oceniając wpływ na wody zwraca się uwagę na możliwy niewielki wzrost ilości odprowadzanych ścieków, w powiązaniu z planowanym rozwojem zabudowy. Przeciwdziałanie

zagrożeniom dla wód, będzie polegać przede wszystkim na rozbudowie systemu odprowadzania ścieków.

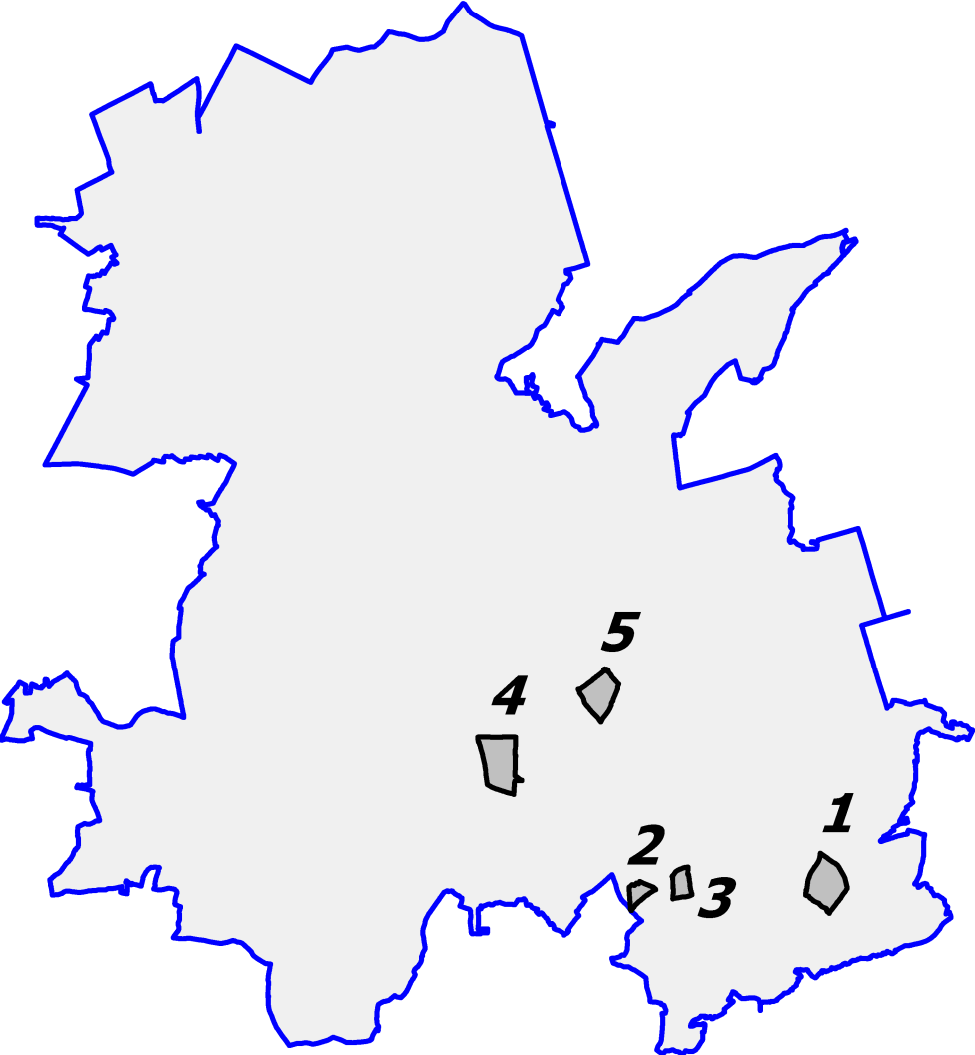
Oceniając wpływ na powietrze atmosferyczne zwraca się uwagę na nowe potencjalne źródła emisji, przy czym nie przewiduje się możliwości wystąpienia istotnego wpływu na jakość powietrza w mieście.

Realizacja zabudowy przewidywanej w projekcie planu może powodować miejscowe przekształcenia powierzchni ziemi, polegające na zmianie ukształtowania terenu wskutek przemieszczania wierzchnich warstw gruntów oraz likwidacji lub zaburzaniu profili glebowych.

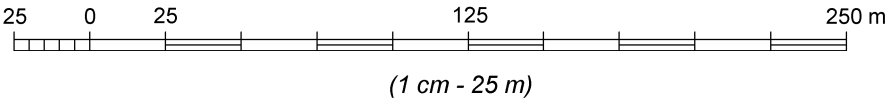
Projekt planu zawiera ustalenia mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Dotyczą one ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony wód, ochrony powietrza, a także ochrony przed hałasem oraz promieniowaniem elektromagnetycznym.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO

LOKALIZACJA OBSZARÓW PLANU NA TLE GRANICY MIASTA RYBNIKA

SKALA 1:2500

OCENA WPŁYWU USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO

NIEKORZYSTNY WPŁYW NA ŚRODOWISKO:

DOTYCZY GŁÓWNIIE TERENÓW DOTYCHCZAS NIEZABUDOWANYCH,
MOŻLIWYCH DO ZABUDOWY ZGODNIE Z PROJEKTEM MIEJSCOWEGO
PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

skutki nieznaczne

zwiększy się presja na środowisko lub pojawią się zagrożenia dla ludzi (potencjalny stopień zagrożenia będzie niski - możliwy do wyeliminowania w prosty sposób, poprzez odpowiednie zagospodarowanie działki budowlanej oraz podjęcie działań ograniczających niekorzystne skutki dla środowiska - wynikających z ustaleń planu i przepisów odrębnych

skutki niewielkie

zwiększy się presja na środowisko lub pojawią się zagrożenia dla ludzi, może wystąpić zagrożenie dla bioróżnorodności (potencjalny stopień zagrożenia będzie niski - podjęcie działań ograniczających niekorzystne skutki dla środowiska - wynikających z ustaleń planu i przepisów odrębnych powinno zminimalizować niekorzystne skutki

KORZYSTNY WPŁYW NA ŚRODOWISKO:

skutki pozytywne

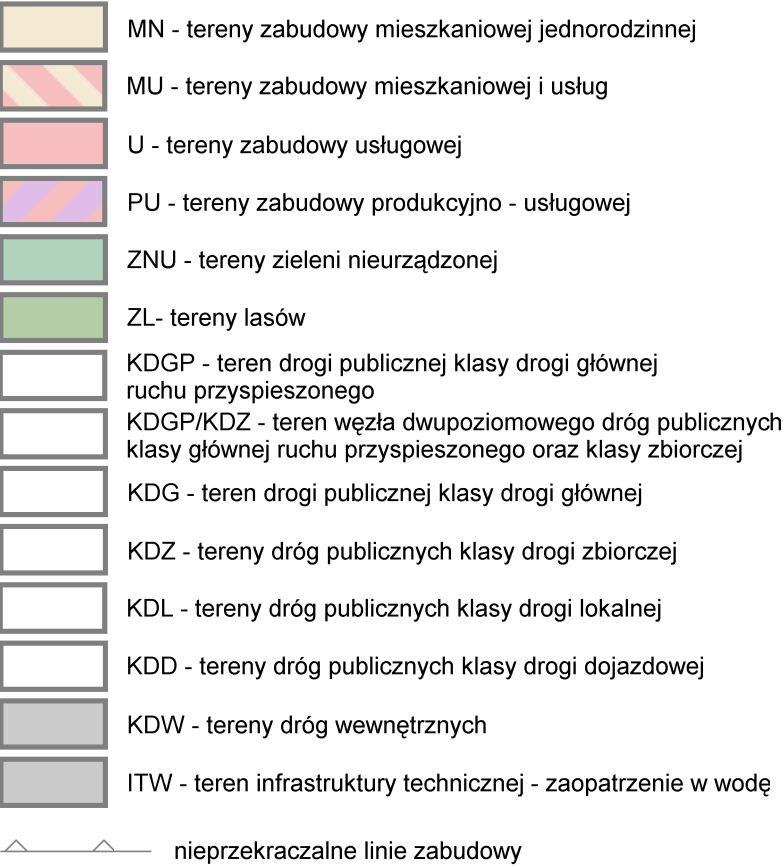
obszary, w przypadku których przewiduje się zmianę przeznaczenia terenu i zasad zagospodarowania na mniej obciążające środowisko (głównie rezygnacja z zabudowy)

LEGENDA

OZNACZENIA BĘDĄCE USTALENIAMI PLANU

granicze obszarów objętych planem

linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu
lub różnych zasadach zagospodarowania i symbole terenów:

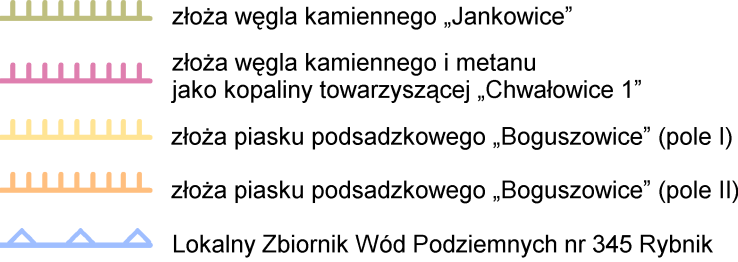

OBSZARY PODLEGAJĄCE OCHRONIE, NA PODSTAWIE
ODRĘBNYCH PRZEPISÓW, TERENY GÓRNICZE

cały obszar nr 3 objęty planem znajduje się w granicach
złoża węgla kamiennego „Jankowice”

cały obszar nr 4 i 5 objęty planem znajduje się w granicach
złoża węgla kamiennego „Chwałowice”

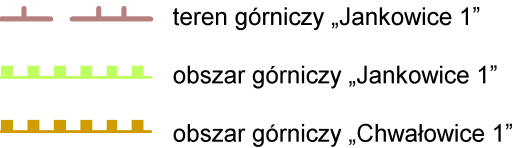
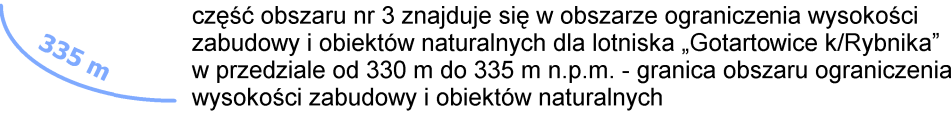
cały obszar nr 4 i 5 objęty planem znajduje się w granicach
złoża węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej „Chwałowice 1”

cały obszar nr 1 i 3 objęty planem znajduje się w granicach
Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych nr 345 Rybnik

cały obszar nr 1, 2 i 3 objęty planem znajduje się w obszarze, w którym
zabrania się budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych sprzyjających
występowaniu zwierząt stwarzających zagrożenie dla ruchu statków powietrznych

cały obszar nr 1 objęty planem znajduje się w obszarze ograniczenia
wysokości zabudowy i obiektów naturalnych dla lotniska "Gotartowice k/Rybnika"
do 300 m n.p.m. oraz w obszarze, w którym zabrania się hodowania
lub wypuszczania ptaków stwarzających zagrożenie dla ruchu statków powietrznych

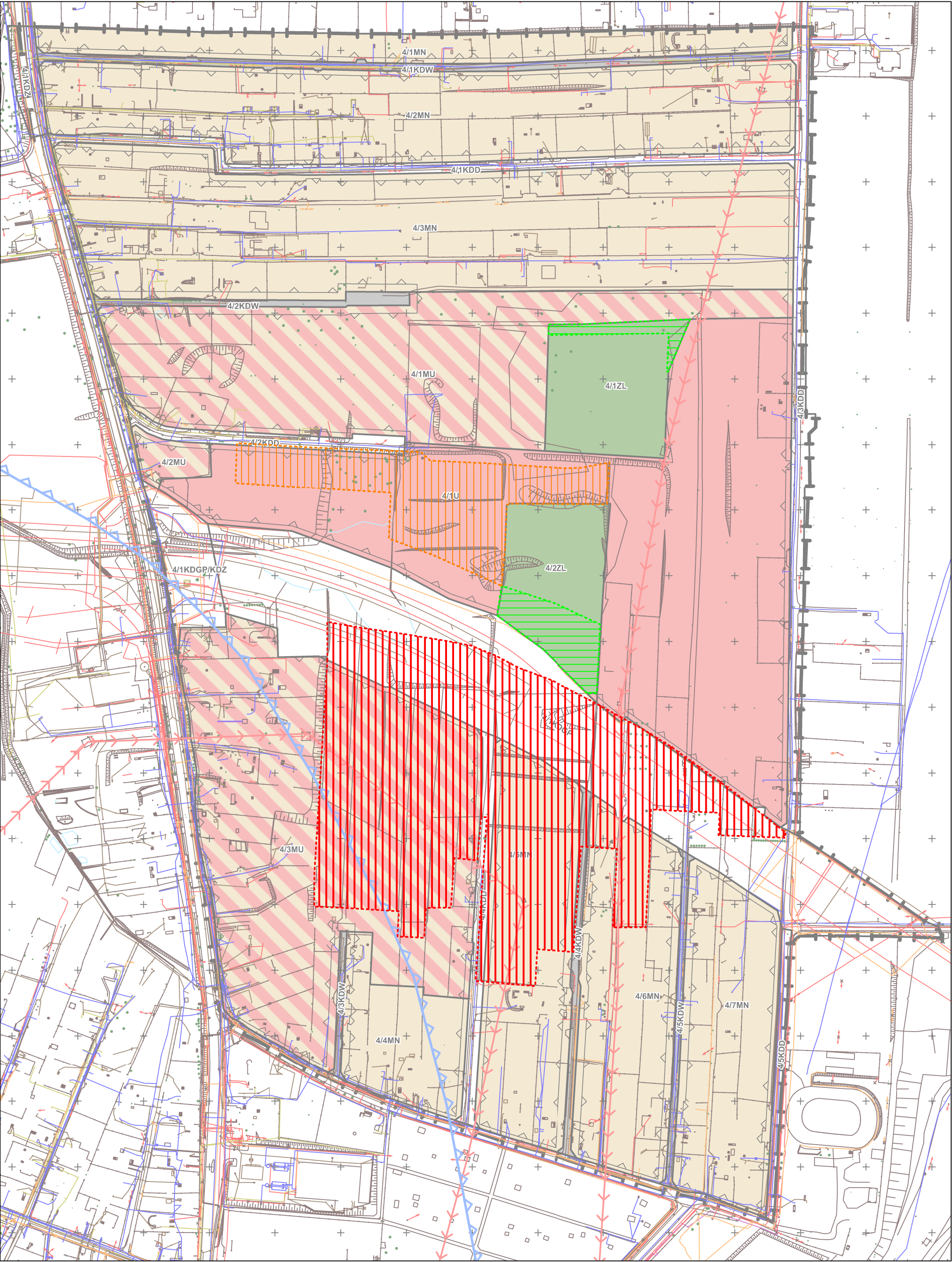
cały obszar nr 3 objęty planem znajduje się w granicach
terenu i obszaru górniczego „Jankowice 1”

cały obszar nr 2, 4 i 5 objęty planem znajduje się w granicach
terenu i obszaru górniczego „Chwałowice 1”

OZNACZENIA POZOSTAŁE

linie elektroenergetyczne napowietrzne wysokiego napięcia (110 kV)

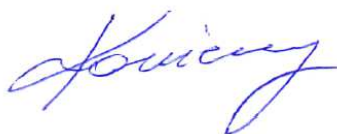
OBSZAR NR 4

OŚWIADCZENIE

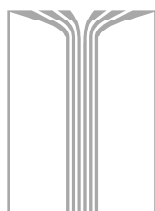
Ja, niżej podpisany, Wiesław Konieczny, pełniąc funkcję kierującego zespołem autorów *Prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej pięć obszarów w rejonie ulic Komunalnej, Błękitnej, Przejazdowej, Chwałowickiej i Prostej (MPZP 54-13)*, oświadczam, iż spełniam wymagania art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2016 poz. 353). Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Wiesław Konieczny

OPRACOWANIE WYKONANE

przez Zespół Biura Rozwoju Regionu Sp. z o.o.

BIURO ROZWOJU REGIONU SP. Z O.O.
ULICA Śródkowa 5, 40-584 KATOWICE

tel/fax: 032.2052393
e-mail: brr@brr.com.pl